

MŰVELŐDÉS

Tartalmas változatos kulturális nevelőmunkát

Rendkívül fontos és időszerű kérdést tüztek a Helyi Szakszervezeti Tanács plenáris ülésének napirendjére, nevezetesen azt: milyen tevékenységet fejtenek ki a szakszervezeti szervek és szervezetek a dolgozók nevelése, öntudatának fokozása terén, milyen akciókat szerveznek a szabad idő helyes eltöltésére.

A gyűlésen — amelyen részt vettek a szakszervezeti élet vezetői, a városi pártbizottság, KISZ bizottság, a városi nőbizottság küldöttei, kulturfelügyelők, a szakszervezeti bizottságok elnökei, könyvtárosok — részletesen elemezték a vállalatokban és üzemekben tevékenykedő szakszervezetek ilyen irányú munkáját, hangsúlyozták, hogy a jelenlegi időszakban a szakszervezetekre hárul sokoldalú tennivalók közül a legfontosabb a kulturális nevelőmunka tartalmi és formai gazdagítása, továbbá az, hogy a kulturális-nevelő tevékenység minél szélesebb tömegeket fogjon át.

Ezeknek a feladatoknak szellemében irányította a Helyi Szakszervezeti Tanács a szakszervezeti bizottságokat, sokoldalú akciók szervezését, szorgalmazta. Lássuk tehát, melyek voltak a fontosabb mozzanatainak ennek a munkának.

Mind az elhangzott beszámoló — előterjesztés

Egy plenáris ülés margójára

Pascal Pavel, a Helyi Szakszervezeti Tanács bizottságja — mind pedig a hozzászólások hangsúlyozták: ott, ahol kellő hozzáértéssel és ügyességgel foglalkoznak a dolgozók ilyen irányú nevelésével, az eredmények sem maradtak el. Ez megmutatkozott a különböző előadások megtartása alkalmával is. A kulturális-nevelő munkának ezt a területét — előadás-sorozatokat, lektorátusokat, munkacsoportokat stb. — a városi Művelődési és Művészeti Bizottság együtt készített közös tervek alapján irányította a Helyi Szakszervezeti Tanács. Valamennyi előadást nagy számú hallgatóság előtt tartottak meg, témájuk változatossága mellett a közös vonás még az, hogy mindegyiket a dolgozók érdeklődési körének megfelelően választották ki. Így a Vagongyárban a munkafegyelméről, a December 30 gyárban a gyermekek nevelése a családban című előadást, ezenkívül a fiatal anyákat és asszonyokat érdeklő problémákat tüzték napirendre.

Külön is kiemelték a lektorátusok és az előadások eredményességét. 87 szakszervezeti bizottság mellett szerveztek hasonlókat. Ezek közül különösen a Gépjavító Üzemben tartott „A román nép és a román nyelv eredete” című előadásra emlékeztek.

A kulturális-nevelőmunka másik jelentős területét képezik a munkacsoportok. Városunkban az elmúlt évben számszerűen 5 vállalatban — UVA, Szerszámgépgyár,

Teba, December 30, Iprofil — működött munkacsoport, s az év végi számvetési alapján kitűnt, hogy az előadásokat — változatos témakörökben, szintén a résztvevők érdeklődésének megfelelően összeállított terv alapján — mintegy 1300 dolgozó hallgatta. Különösen a Vagongyárban, a December 30. és Teba-ban érték el szép eredményeket. A Szerszámgépgyár és az Iprofil munkacsoportjainak a színvonal időnként nem felelt meg a jelenlegi követelményeknek, a lektorok felkészítése, a dokumentálás, az anyag kiválasztása szempontjából.

A dolgozók nevelésében nagy szerep hárul a könyvtárakra is. A szakszervezetek mellett működő, mintegy 300 000 kötettel rendelkező könyvtárak tevékenységük során igyekeztek is valóra váltani ilyen irányú feladatukat. Az olvasók számának gyarapítását, a szocialista öntudat nevelését, a könyv iránti érdeklődést változatos formákkal igyekeztek megvalósítani, irodalmi montázsokat, szimpoziozatokat, medallionokat szerveztek. Ilyen vonatkozásban kiemelkedő a munkájuk.

December 30 gyár zenés irodalmi montázsa.

Számos akciókat szerveztek a szabadidő helyes eltöltése céljából, ilyen vonatkozásban a „Párbeszéd ugyanazon a színpadon” — jellegű rendezvények voltak célravezetőek. Nemcsak a nézők számbeli gyarapítását, hanem a műkedvelő együttesek állandósítását is elősegítették, azonkívül a VIII. országos kultúrverseny sikeréhez is hozzájárultak. Persze ennek kapcsán számos hiányosság is megmutatkozott a szakszervezetek tevékenységében. Sokszor meglegedtek csak a számbeli eredmények felmutatásával, nem törekedtek elmélyült, tartalmi és formai szempontból változatos akciók szervezésére.

A plenáris ülés munkálatainak eredményeiből ez a tanulság csendül ki: a jövőben még nagyobb körültekintéssel foglalkozzanak a dolgozók kulturális-nevelőmunkájával, ennek céljából változatosságra és elsősorban ne a számbeli eredményre, hanem a tartalmi gazdagságra törekedjenek. A klubok, művelődési otthonok jó alkalmat nyújtanak e sokrétű és bizony nem is olyan könnyű tevékenység kibontakoztatására. A feladat az, hogy minél több dolgozót vonjanak be a tevékenységbe. A szakszervezetek a rendelkezésükre álló módszerek mindegyikét állítsák e cél megvalósításának szolgálatába.

CZAKO MARGIT

PETRE STOICA

KERÉKPÁROK

Nap két az éjszaka kutijából és millió utat rajzol a föld hátra.

Pirkadó fénytől ittasan ujjong a madár, kapuk nyílnak és kerékpárok indulnak a föld körül.

amely egyre kisebbedik, ahogy a falánk kerekék elnyelik a távolságot.

A keresztutaknál üdvözlik egymást és csengőjük hangján kérdezik: „Hová viszed a gazdádát?” „En?” „Igen, te!”

Aztán folytatják útjukat a kerékpárok, lesiklanak az agyagos dombról, betérnek üzemek udvarára, vagy elkerkeznek furótornyok mellett.

Az egyik kerékpár vidám propellere három tölgyfa alatt suhan el: viszi a szerelmet a virággal borított házhoz... „Igyekszél, barátom, siess, paripa vagyok, gépkocsi, rakéta!”

Kirajzanak az illatos virradatba, dacolva esővel, a por szürke kísértetével. Néha a szél is hajítja őket, szívesen segít nekik a még gyorsabb repülésben. És a kerékpárok sohasem fáradnak el, éjjel a tejuton robnaknak, gyermekek álmaiban.

Fordította: BOLDOG BALAZS

Mielőtt a függöny felgördül...

Az aradi állami színház látványos színpadja nyári ünnep alkalmával a főkapu zárva, s a művészhajrából meg egy-két nappal elől állványok torlasztolták el. Kívül belül színpad Thália hajlékát. Ugy tűnik, hogy az általános nagytakarítás minden más aktivitást megnehezít. De nem! A kultúráknál művészi dolgok hada sűrűsödött. Az irodákhoz vezető folyosón Dan Alesandrescu rendező színészekkel tárgyal, Jovan Ioan igazgató az együttes új tagjait tart megbeszélést. A titkárság ajtajában bájos, ismeretlen arc bukkan föl.

— Uj művésznő?
— Cristiana Stamate egyenesen a főiskolából jött hozzánk — feleli az igazgató, majd így folytatja: — Rajta kívül még két ifjú színésznő. Dan Ionescut, és Dan Antocit kaptuk az idén. Mindhármán természetesen már be is kapcsolódnak a munkába.

— Mikor és mivel kezdik az új színházi évadot?
— Október elsején kerül sor a kapunyitásra, de már most, augusztus 7-én megkezdjük a próbákat. Először is Alexandru Voitin: Procesiul Horia című történelmi drámát mutatjuk be az aradi közönségnek. A darab rendezője Dan Alesandrescu, a három vezér alakját Costel Atanasiu (Horia), Liviu Martinus (Clocosca), és Copaceia Iulian (Crisan) alakítják. Diszletter-

vező Nitescu Traian Bukarestből. — Ezt követően — folytatja az igazgató — Carlo Goldoni O intim-plure cu haz című színdarabját fogjuk előadni, melyet Dan Radu Ionescu temesvári rendező visz színpadra. Harmadikként — úgy tervezik — Molnár Ferenc Olympia című darabját mutatjuk be. Eugen Boidanu főiskolai hallgató rendezésében.

— Szóval őszig próbák, próbák és megint csak próbák?

— Nem éppen — mosolyodik el — a próbákon kívül hétvégi kisadományokat gyűjtünk a Nora és az Opinia publică című színművekkel. Mindjárt az első vendégrendezésre a napokban Buziás fűzőn kerül sor. Ezenkívül — úgy gondoljuk — felkeressük Hunyadot, Herkulesfűzőt, Drávit, Nagyváradot, Temesvárt, ahol szintén előadásokat tartunk majd.

— És a színház távlati tervei?

— Az elkövetkező télen kerül bemutatásra a Regele gol című mesejáték (Andersen meséjének színi változata). Ezt követően Gh. Haiduc aradi szerző Regina din Ziridava történelmi darabját szeretnénk előadni.

— Más újság?
— Egyelőre csak ennyi! Szeretnénk meg az elmondottakhoz hozzáadni, hogy valamennyien igyekszünk tudásunk latbavetésével kellemes szórakozást nyújtani a közönségnek az új színházi évadban... Elbúcsúzom az igazgatótól. A folyosón nagy a jóvámenés. Pillanatra felvillan Elena Drăgoi alakja, az egyik irodahelyiségből Vasile Varganici lép ki. A titkárságon a disztemester várja a beborzadt pillanatát. Tehát valamennyien együtt vannak. Művészek és műszaki dolgozók ismét birtokukba vették a színház épületét.

LENGYEL HELEN

Az ország legrégebbi színháza és mozija

1967 április 14-én tartották meg Bukarestben a román film történetének első értékelését. Az elhangzott előadásokat, hozzászólásokat most „Caiet de documentare cinematografică” címmel a Nemzeti filmarchívum kiadta.

A tartalmas szám aradi vonatkozású közleménye Josif Szibut „Az ország legrégebbi színháza és mozija” című előadása. A szerző röviden áttekinti a régi színház történetét és a megújulása útját, legújabb kutatási nyomán, 1817-re teszi.

Majd végigtekint az épület színházi múltján. Ezután pedig az aradi „ősmozit” kérdéssel fog-

lalkozik. Megtudjuk, hogy Edison ugynevezett előképet, városunkban, 1879-ben — tehát alig 13 hónappal a párizsi bemutató után — levetítették. Ezt követték az évenként megjelenő „elektromos színházak”. 1905-től kezdve pedig megjelenik az aradi kévéházakban a mozi. A nagy érdeklődés következtében, a régi színházat, két élelmes vállalkozó mozivá alakítja át, 1907 november 30-án nyit meg az Uránia filmszínház (a mai Ueac Nou mozi). Az első előadás 13 rövid filmet pergettek. Színpad foglalkozik a második aradi mozival, az Apollóval is. Külön figyelmet érdemel az 1913-ban, az egyik első román filmnek, a Függetlenségi háborúnak, az aradi bemutatója. 1929-től városi kezelésbe veszik a mozikat Aradon.

A tanulmány megemlíti az első Aradon bemutatott hangosfilmet, a mai Victoria moziban, az akkori Centralban forgatott Suony-Boy-t. Néhány évi elhanyagoltság után, 1933-ban újra megnyitják az Urániát, de mint reprimozit.

eltűntek a bűvész torkában. Mennyi dörgött a taps.

De ekkor hirtelen egy rekedt hang ordította túl a tömeget:

— Csásár! A bűvész hazudik. Nem igazi kardok azok. Nyelje le az én kardomat, ha azt akarja, hogy higgyünk neki.

— Ugy is van! Nyelje le az őrmester ur kardját. Ne zsebelje be a pénzünket hiába. Csak Becsap bennünket ez a Gherlas.

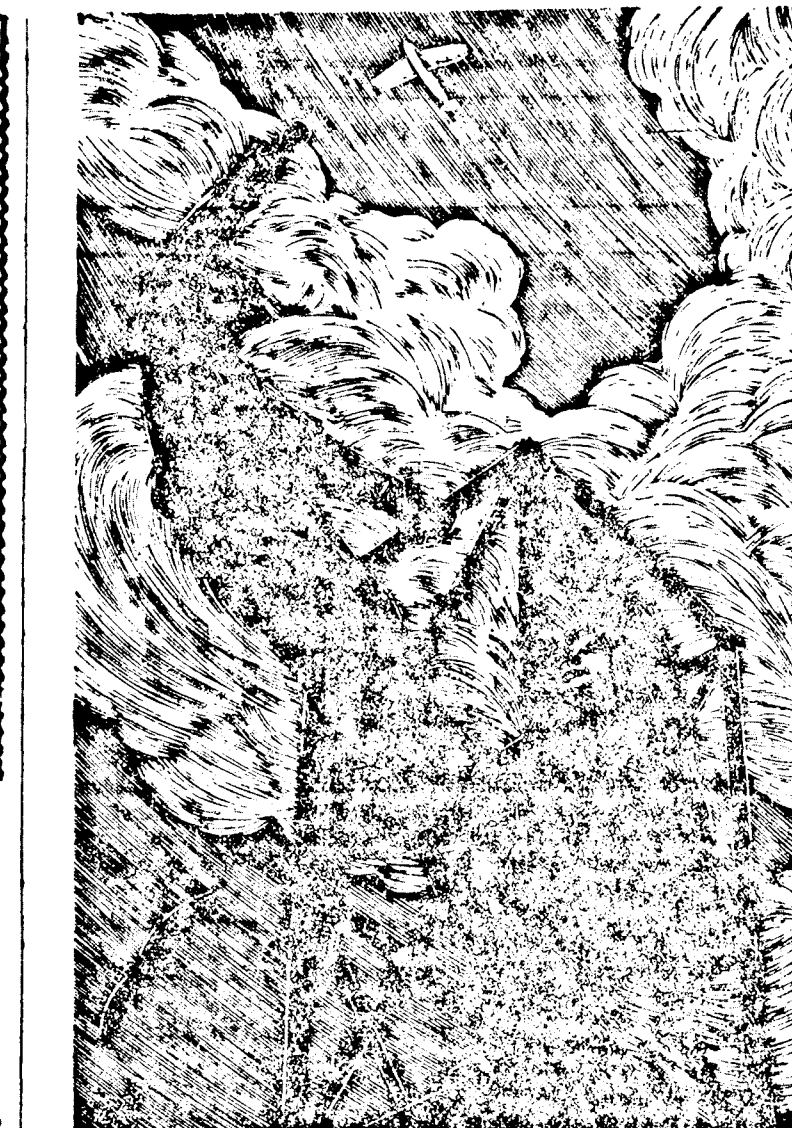
Tombova üvöltözött a felzúduló parasztöreg.

A falu csendőrmestere pökhendien keresztül furakodott a tömegben. S a bűvész állt.

— No, Gherlas Mihály, ha azt akarod, hogy higgyünk neked, — nyeld le az én kardomat. Nem a te drótyjaidat. Láttam már a vásáron ilyen kókert, mint te, az is potyára szedte el az embertől a pénzt. Elvégre én vagyok a faluban a hatóság közeg. Nem engedem meg, hogy becsapj bennünket.

— Ugy is van! Becsap bennünket! Szegénytelen, piszkos csepürágó. Fűgytől!

A tömeg fűtől kezdett. Fenygetően közeledett Gherlaszhoz. A bűvész elképedve jartatta szomót a sokaság feje fölött. Ilyesmik még sohasem esett meg vele. Miért fűtülük ki. hiszen a vádaskodók között egy sincsen, aki le tudná nyelni az ő kardját. Az őrmester se tudná

GY. SZABO BELA:

A MAGASBA

Könyvespolc

Szépliteratúra ajándék

— Bukarest 1967 —

A testes, izléses, öndósságot sugalló borítékú kötet, a XIX. század erdélyi elbeszélőinek gazdag életművéből az alibi c. elbeszélést ad egy jókora csokorra való. A válogatást a jönnévi kolozsvári irodalomtörténész, Köllő Károly gondozta. Magvas bevezetője betekintést nyújt a válogatás szempontjait és áttekintését adja — finoman árnyalt eszékben — a kor prózairodalmának.

A nagy hozzáértéssel válogatott elbeszélés gyűjtemény Jósika Miklós, Kölcsey Ferenc, Szentiványi Mihály, Gaál József, Majláth János, Kuthy Lajos, Gyulai Pál, Lauka Gusztáv, Kemény Zsigmond, Dózsa Daniel, Halmágyi Sándor, Zilahy Károly, Petefi István és mások egy-egy remekét nyújtja az olvasónak.

Bennünket közelebből négy, aradnak mondható író, érdekel. Csiky Gergely gazdag életművéből az alibi c. elbeszélést ad egy jókora csokorra való. A válogatást a jönnévi kolozsvári irodalomtörténész, Köllő Károly gondozta. Magvas bevezetője betekintést nyújt a válogatás szempontjait és áttekintését adja — finoman árnyalt eszékben — a kor prózairodalmának.

A nagy hozzáértéssel válogatott elbeszélés gyűjtemény Jósika Miklós, Kölcsey Ferenc, Szentiványi Mihály, Gaál József, Majláth János, Kuthy Lajos, Gyulai Pál, Lauka Gusztáv, Kemény Zsigmond, Dózsa Daniel, Halmágyi Sándor, Zilahy Károly, Petefi István és mások egy-egy remekét nyújtja az olvasónak.

Igen érdekes „fel-fedezése” Köllő Károlynak, az irodalmi köztudatból teljesen kihullott író. Lengyel Sándor. (A valóban elfelejtett írónak meg az élettrajzi adatait is csak hogy éppen össze tudja állítani). Lengyel Aradon volt ipariszkolai tanár, Zarándok vidékéről származott. Egyidőben Kolozsvárról tanított. Különösen érdekesek — lélektani szempontból — román tárgyú novellái.

Köllő Károly derekas munkát végzett a jegyzetanyag és a szükséges magyarázatok összeállításában is. A célja kötetének — mint a jegyzetekben mondja — az olvasmányosság és nem a szakkiadványi jelleg. De ebből a szempontból sem találhatunk összeállításában semmi kivetnivalót.

FICZAY DENES

A Politikai Könyvkiadó gondozásában megjelent:

„CAPITALUL” LUI MARX ȘI CONTEMPORANEITATEA

Karl Marx A tőke című zseniális műve első kötete megjelenésének centenáriuma alkalmából kiadott kötet egyetemi tanárok, közgazdasági és filozófiai kutatók kilenc tanulmányát tartalmazza.

A 288 oldalas kötet ára 8,75 lej.

Alexandru Sahia:

A kardnyelő halála

Altyőgő kerekű, szakadt ernyőjű ekhós szekér poros országúton vándorolt egyik faluból a másikba. Nagy, szürke ló húzta, a szemé örökké fagydogált. Bordái kiálltak. Egykedvűen baktatott a tiz darabból toldozott hámiban.

Gherlas Mihály volt a szekér. Gherlas Mihály bűvész. Parasztok utólrhetetlen szórakoztatója.

Ahogy megjelent a falu utcáskáin, villámgyorsan híre futamodott, hogy megérkezett. Alvéről, felvéről lélekszakadva rohant az ujjongó gyerekhad a szekér után, míg csak az meg nem állt a falu közepén lévő fogadó előtt.

Az öreg Gherlas Mihály kibújt az ekhós szekérből. Magas, görnyedt ember volt, arca csupa ránc. Nemezalapját tisztelettel megemelte, meghajolt. Köszönt.

A kölykök örömlében egyszerre ordítottak:

— Isen hozott! Lássuk a kardokat. Mutasd!

A bűvész szeliden mosolygott. Ovatosan siklott keresztül a gy-

Harmint évtel ezelőtt, 1937 augusztus 13-án halt meg — 29 éves korában — Alexandru Sahia, a nagy román proletárró. Ebből az alkalomból részleteket közlünk az író egyik elbeszéléséből.

reksergen, nehogy megölje valamelyiket. A saroglyából néhány márk szénát kotort elő s míg odaadta lovának, megismogatta a düledt, és csepegős szemű állatot. A nézőközönség gyülekezni kezdett.

Percek alatt odasodult az egész falu. És a látványosságra végrelelű esik közönség előtt Gherlas megkezdte bűvészmutatóványait. Egy szék volt a színpadja. Fölállt rá, poharat evett, sokszínű szalagot, gyűrűt, tojást, pénz húzott ki az orrából. Váráspálojának intésére két fehér galamb röppent föl csám-pás labájából.

A parasztok odáig voltak az elragadtatástól. Zajosan tapsoltak, ordítottak, ahogy a torkukból ki-

fért: „Hogy volt, hogy volt!” „Jól van Gherlas, éljen Gherlas...” Az előadás rendszerint a három kard lenyelésével végződött, ez volt a műsor fénypontja.

Egyik napon olyan faluban állt meg, ahol sohasem járt azelőtt. Ezért aztán hihetetlenül sok falusi gyűlt össze az előadásra. Hallottak már más falubeliektől a bűvész csodáitól. Összeszaladtak hát, hogy ők is lássák.

Gherlas, úgy mint máskor, felállt a székre és megkezdte mutatványait a parasztok feje fölött. Mitóta ezt a vidéket rója, sehol sem fogadta akkora lelkesedés, mint itt. Eszébe jutottak régi dicsősége nagy pillanatai, a nyugati nagyvárosok cirkszporondján... De végül csak a sorakövetkező bűvészmutatóványokra gondolt.

A falusi közönség előre, lelkesen szatogtatta tenyerét. Kiabáltak: „Éljen Gherlas! Éljen Gherlas!”

Mikor megvillogtatta a napfényben a három kardot, egetverő lelkesedésben tört ki a tömeg. A kardok

NOI PORTRE (ismeretlen festő műve, XVIII. század, Olasz iskola). (Goró Gábor felvétele)

NEMZETKÖZI ÉLET

JIGÉRIA

Ojukwu nem hajlandó tárgyalni Lagossal

LAGOS. (Agerpres). Bár katonai téren nem történtek nyilvános változások, a legújabb geria hírek arról számolnak be, hogy az utóbbi két napon súlyosbodott a helyzet, amióta a középnyugati tartomány csatlakozott a akadémiai tartományhoz. A indkét részről elhangzó kardcsörögő nyilatkozatok kilitástalanlannak a konfliktus gyors megoldását. Intek este — írja a France Presse — Ojukwu, a keleti tartomány vezetője rádióbeszédet adott ebből még a lehetőségét visszautasította annak, hogy Lassal tárgyaljon s lezögezte, hogy llyatja a harcot mindaddig, amíg vezetése alatt álló tartományt lggelten állammá ismerik el. Ha még egyetlen szövetségi repülőgép megjelene Biafra égboltján, elrendeli Lagos és más nagyvárosok bombázását — mondotta Ojukwu. A középnyugati tartomány helyzetének alakulásáról azt mondotta, hogy a biai csapattal bevonultak e tartományba, hogy felszabadsítsák és megvédjék az északi csapatok esetleges agressziójától. Jelenleg — mondotta — csapataink kezén van Benin, a középnyugati tartomány fővárosa.

Újabb angol hajógyárak fuzionálása várható

LONDON. (Agerpres). Az angol fővárosban közölték, egy a hajógyártási hivatal elkészítette további öt angol hajógyár — a John Brown, a Fairfield, az Alex. Stephens, a Connelle and Co. és a Yarrow and Co. — fuzionálásának tervét. A fuzionált csoportnak 15 000 munkása lesz és évente 350 000 tonnátartalmu hajót járthat. A fuzió összhangban áll Wilson-kormány gazdaságpolitikájával. Ismeretes, hogy az első lépést a hajóipari koncentráció felé júniusban tették meg, amikor az évi 500 000 tonna összkapacitású Swan Hunter, Vickers, Hawthorn Leslie és John Redhead hajógyár fuzionált.

INNEN—ONNAN

A GUAYAQUILI RENDŐRSÉG TUZET NYITOTT EGY BERKOVETELŐ NAGYGYÜLEÉS RÉSZEVEIORE. A nagygyűlést a Baloldali Népfrent rendezte hatósági engedéllyel. Több jelenlét, közöttük Efrain Alvarez, az Ecuadori Kommunista Ifjúsági Szövetség vezetőjét, letartóztatták.

SZTRAJKBA LÉPTEK AZ URUGUAYI GUMIIPARI MUNKÁSKOR. A sztrájkolók munká- és életkörülményeik javítását követelik.

IRAN, TOROKORSZAG ÉS PAKISZTAN KOLÓGYMINISZTEREI PÉNTEKEN BEFEJEZTEK KÉTNAPOS VITÁJUKAT A regionális fejlesztési szervezethez tartozó országok gazdasági és kulturális együttműködéséről. A konferencia végén kiadott közös közlemény hangsúlyozza, hogy Irán, Törökország és Pakisztán közösen 13 ipari objektumot épít.

A külügyminiszterek megvizsgálták a kereskedelmi csere fokozásának kérdését is — hangsúlyozza a közlemény.

SZUDAN TAJEKOZTATASUGYI MINISZTERE INTERJUT ADOTT AZ AL GUMHURIA című lapnak, s ennek során hangsúlyozta, hogy a CIA és az USA-szövetségek kémiszolgálatai óriási összegekkel összeesküvést szönek a szudáni kormány ellen.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI VILÁGSZERVEZET KELET-FOLDKÖZTENGRI REGIONÁLIS BIZOTTSÁGA szeptember 25 és 30 között tartja meg VII. évi ülését az Iránban. Ez alkalommal jelentések hangzanak el az övezet országainak egészségügyi kérdéseiről. Megvitatják az Egészségügyi Világszervezet 20. konferenciájának határozatait is.

HOLLANDIABAN, AZ ESCAUT-TOL NYUGATRA ESŐ TERÜLETEN RIADOKFOLYTATSEGET RENDELTEK EL, mert egy 10 kilométer hosszú köljásvá tart a partok felé. A köljá az Odila nevű belga tartályhajóról folyt ki, miközben az a British Lantern angol tartályhajóról tankolt.

MAGYAR GAZDASÁGI KÜLDÖTTSEGET UTAZOTT SZALAI BELA külkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével az Egyesült Arab Köztársaságba. Az MTI jelentése szerint a küldöttség gazdasági kérdésekről fog tárgyalni az EAK képviselőivel.

AZ ALSÓ- ÉS FELSŐ-LAOSZI HAZAFIAS ERŐK JULIUSBAN HARCKEPELENNÉ TETTEK 1159 ellenséges katonát, megsemmisítettek 16 amerikai repülőgépet és elűszítették az ellenség 18 folyami hajóját. A Patet Lao rádióállomás közlése szerint a hazafias erők elfoglalták az ellenség phoni és Tha teng-i fontos hadállását.

A TANJUG KÖZLESE SZERINT BELGRADBAN TARGYALASOK FOLYTAK LE Niaz Dizarevics, a Jugoszlávai Kommunista Szövetség KB Végrehajtó Bizottságának tagja és Carlo Galluzzi, az Olasz Kommunista Párt Igazgatóságának tagja között, aki a JKSZ KB meghívására érkezett a jugoszláv fővárosba. Ez alkalomból megvitatják a két párt kétoldalú együttműködésének néhány kérdését.

MOENADI DANDARTA BORNOK, JAVA KÖZPONTI RESZENÉK KORMÁNYZÓJA, Szombaton bejelentette, hogy e tartomány 22 körzeti vezetőjét leváltották, mert Szukarnot támogatják — közli az Associated Press. Az indonéz fegyveres erők lapja, amely a nyilatkozatot közölte, hozzátette, hogy Java központi része 35 körzetre oszlik, ami azt jelenti, hogy a leváltott személyek vezették a terület legnagyobb részét.

AZ ESSO TARSASAG VEZETŐSEGE KÖZÖLTE, HOGY NEMETORSZAG SZÖVETSÉGI KÖZTARSASAGABAN ÉS HOLLANDIABAN öt, egyenként 240 ezer tonnás tankhajót rendelt. Hármát a bremi Weser hajógyár, kettőt a rotterdami Veromle cég készít el. A hajókat 1969-ben és 1970-ben szállítják a megrendelőnek. Szakemberek véleménye szerint ezek lesznek a világ legnagyobb tankhajói.

A JOURNAL DE GENEVE TUDOSITASA SZERINT A JAPAN ORAIAPAR harmadik helyen áll a világon Svájc és a Szovjetunió után. 1966-ban az országban 29 294 378 óra készült 62,12 milliárd forintért. Minthogy a belső piac képtelen felvenni az egész mennyiséget, a japán gyárparosok nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a külföldi piacokon helyezték el áruikat. Tavaly a japán áruexport értéke 7,35 milliárd forint volt. A legjobb vásárló az USA, a karib-tengeri Virgin-szigetek és Hong Kong.

Az érvényesülés nagy lehetőségei nyitnak meg a nők előtt

— Maria Groza felszólalása az ENSZ nemzetközi tanácskozásán —

HELSINKI. (Agerpres).

Helsinkiben folytatja tanácskozárait a nő honpolgári és politikai nevelésével foglalkozó nemzetközi tanulmányciklus, amelyet az ENSZ rendezett. „A nők számára biztosítandó tanulási és szakképzési lehetőségek, hogy ténylegesen és korlátlanul gyakorolhassák honpolgári és politikai jogukat és feladataikat” című napirendi pontnál felszólalt Maria Groza, hazánk képviselője. Rámutatott, hogy Románia gazdasági és szociális fejlődése az érvényesülés nagy lehetőségeit nyitotta meg a nők előtt az élet minden területén, módot nyújtva számukra, hogy a legkülönbözőbb szakmákban képezzék ki magukat és így

az ország társadalmi fejlődésének számottevő tényezőjévé váljanak. Az alkotmányos rendelkezések szellemében — mondotta Maria Groza — Romániában a törvényes intézkedések egész sorát dolgozták ki, amelyeknek célja biztosítani a nők teljes egyenlőségét a szakmai tevékenységben, a politikai és társadalmi életben, a családban. A munkatörvények előírják, hogy a nők bármely hivatást gyakorolhatnak felkészültségüknek, hajlalmuknak és képességüknek megfelelően. A nő honpolgári és politikai nevelése sokrétű folyamat, amely különböző utakon párhuzamosan valósítható meg: iskolázással és szakmai képzéssel, kulturális nevelésmunkával, a politikai, gazdasági és társadalmi életben való részvétellel.

Folytatódnak Nasszer és Tito tanácskozásai

Szombaton folytatódott a megbeszélések Gamal Abdel Nasszer, az EAK elnöke és Josip Broz Tito, Jugoszlávia SZSZK elnöke között.

Ugyanaznap megkezdődtek a tárgyalások az EAK és Jugoszlávia gazdasági küldöttségei között.

Kongói fejlemények

Bomboko levele a Biztonsági Tanács elnökéhez

NEW YORK. (Agerpres).

Justin Bomboko, Kongó Demokratikus Köztársaság külügyminisztere levelében hívta fel a Biztonsági Tanács elnökének figyelmét az idegen zsoldosok kongói aknamunkájára. Ez veszélyezteteti a közép-afrikai békét — szögezi le a levelét. Justin Bomboko felhívta a Biztonsági Tanács elnökét, javasolja a Kongó Demokratikus Köztársaság harcának sürgős támogatását az idegen zsoldosok ellen.

Felfüggesztették a Reuter sajtóügynökség működését

KINSHASA. (Agerpres).

A kongói kormány pénteken rendelettel felfüggesztette a Reuter sajtóügynökség kongói (Kinshasa) irodájának tevékenységét. Intézkedését azzal okolta meg, hogy a Reuter tudósítója a zsoldosok „szöcskövéként” működött. Azt hozták fel például ellene, hogy interjút kö-

zött Bujumburából Jean Schrammeval, a zsoldosok vezérével. Francois Durand-t, a Reuter tudósítóját a tájékoztatóügyi minisztériumba kerítették és felszólították, hogy adja át a kinshasai működési engedélyt.

Általános mozgósítás a fiatalok körében

KINSHASA. (Agerpres).

A Kongói Ifjúság Országos Bizottsága elrendelte az összes kongói (Kinshasa) fiatalok általános mozgósítását. Az ezzel kapcsolatos közlemény rámutat, hogy a határozatot a zsoldosok okozta zavarások után kialakult helyzet tette szükségessé.

Harlemben, New York néger lakta negyedében nemrég nagyméretű tiltakozó felvonulásra került sor. A résztvevők követelték, hogy a kormány biztosítson munkra munkalehetőséget. Közöttük ugyanis, hogy az Egyesült Államokban négyszer több a színes bőrű munkanélküliek száma, mint a fehérbőrűeké.

A Doina együttes nagy sikere a franciaországi folklór fesztiválon

PARIZS. Georges Dascal, az Agerpres tudósítója jelenti:

Confolens helységben (Charente megye) nemzetközi folklór fesztivál nyílt meg, amelyen 18 ország együttesei vesznek részt.

A fesztivál a bukaresti egyetemi központ Doina ének- és tánc-együttese nyitotta meg. Az együttes nagy sikert aratott az elő-

ső előadáson megjelent 5000 főnyi közönség előtt.

Az előadást a francia rádió és televízió filmre és magnetofonszalagra rögzítette, egy részéről pedig a televízió helyszíni közvetítést adott.

A Doina együttes franciaországi vendégszereplése végén két előadást tart Párizsban augusztus 21—22-én.

Az amerikai imperialisták újabb bűncselekményei

HANOI. (Agerpres).

Vietnám Demokratikus Köztársaság Külügyminisztériuma nyilatkozatot tett közbe azzal kapcsolatban, hogy az amerikai repülőgépek 1967. augusztus 11-én és 12-én sorozatos bombatámadásokat intéztek a Long Bien hid és Hanoi egyes központi és külvárosi negyedei ellen. A nyilatkozat rámutat, hogy a bombázások következtében több, mint 100 civil személy meghalt, vagy megsebesült, több lakóház pedig rombadőlt. Az agresszorok visszavágva a fegyveres erők és a lakosság — az első jelentések szerint — kilenc ellenséges repülőgépet lőtt és több pilótát elfogott.

A háború eskalációjának e rendkívül súlyos cselekményeit — mu-

lat rá a nyilatkozat — az USA imperialistái abban a reményben hajtották végre, hogy ezzel gyengítik a vietnámi nép morálját. Mindez durva megszegése a Vietnáma vonatkozó genfi egyezményeknek.

Vietnám DK-kormány — hangsúlyozta a nyilatkozat — megbélyegzi az amerikai imperialisták újabb bűncselekményeit és követeli, hogy az USA-kormány azonnal vessen véget a Vietnámmal szembeni agresszív háborúnak, szüntesse be véglegesen és feltétel nélkül a Vietnámi DK-elleni bombázásokat és a többi hadi cselekményt, vonja ki Dél-Vietnámból az USA és csatlósai összes csapatait, tartsa szigorúan tiszteletben a vietnámi nép alapvető nemzeti jogait, amint azt az 1954. évi genfi egyezmények előírják.

A hírügynökségek jelentik

A hírügynökségek jelentik

A hír

TOKIO

Japán évről évre több személygépkocsit exportál. 1967-ben 255 700 darabot vitt ki, vagyis körülbelül 32 százalékkal többet, mint 1965-ben. A tavaly az USA-ba és Ausztráliába egyenként 32 000 gépkocsit, a Dél-afrikai Köztársaságba 16 500-at, Thaiföldre mintegy 15 000-et exportált.

HAGA

Hollandiában a munkanélküliség általánosan alacsonyabb, mint más nyugat-európai országokban, az utóbbi időben azonban itt is fokozódik, főként az ifjúság sorában. Hivatalos adatok szerint csupán júliusban a fiatal munkanélküliek száma 6900-ra nőtt, vagyis az összes munkanélküliek 17 százalékát. Mértékadó körökben úgy vélik, hogy ez többlet között annak tulajdonítható, hogy a különböző intézmények előnyben részesítik a tapasztalattal rendelkező dolgozókat.

MOSZKVA

A Szovjetunió hűtőszekrény-kompresszor gyártását vásárol a Nippon Electric japán cégtől. A gyár évi kapacitása 1 millió kompresszor. A szovjet külkereskedelmi vállalatok és a japán cég megállapodása értelmében Japán elektronikus számítógépeket és ipari televíziós berendezéseket is szállít a Szovjetunióknak.

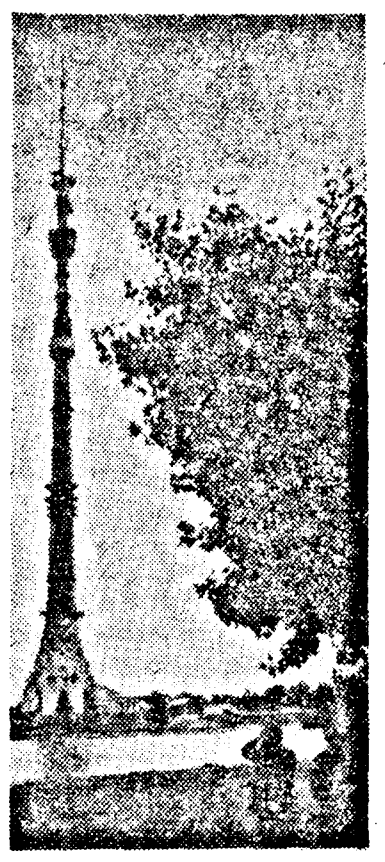
SALISBURY

Pénteken diákok tüntettek a parlament épülete előtt a rasszista rendszer ellen.

A rendőrök kutyákkal támadták meg a tüntetőket. Több diákot letartóztattak.

LONDON

Joshua Hassan, Gibraltár miniszterelnöke Londonba érkezett, hogy lord Shepherd nemzetközöségi államminiszterrel és más személyiségekkel tárgyaljon a Gibraltár kérdésében fennálló angol-spanyol konfliktusról. Részletesen megtárgyalják azt a szeptember elején tartandó népszavazást, amelynek során a terület lakosságának döntenie kell, hogy angol gyarmat kíván-e maradni, vagy Spanyolországhoz akar csatlakozni.

HAGA

Joseph Luns, Hollandia külügyminisztere október második felében hivatalos látogatást tesz Törökországban.

HELSINKI

Augusztus 11-én a Wiartsila konzern tulajdonában lévő turkui hajógyárban átadták a Szovjetunió számára épített 12 500 tonnás Novosibirszk teherhajót. A Novosibirszk a második abból a nyolc ilyen típusú hajóból, amelyet a konzern az öt éves kereskedelmi egyezmény alapján a Szovjetunióknak szállít.

LA PAZ

A múlt hét vége óta többször is komoly összetűzésre került sor a partizánok és a kormánycsapatok között 80 km-re a bolíviai Camiri helységeitől. Alberto Gutierrez honvédelmi miniszter közölte, rövidesen körutaz indul a partizánok ellen, hogy tanulmányozza a megtörtént kormánycsapatok szükségleteit.

PORT LOUIS

S. Ramgoolam, Mauritius sziget miniszterelnöke Port Louis-ban nyilatkozatot tett a France Presse

Moszkva egyik leggyakrabban felkeresett helye a televíziós központ új tornyának környéke. Értéket, hogy mind a szovjet főváros lakosait, mind pedig a külföldiekét vonzza ez a nagyszabású konstrukció, amely a tetején nemcsak a felállítandó antennával együtt eléri az 537 métert. A világ legmagasabb tv-adó tornyával tehát a moszkvaiak dicsekedhetnek majd.

tudósítójának, s ennek során kijelentette, hogy a függetlenség megszerzése után az új kormány „igyekezik meg még szorosabban vonni kapcsolatát Franciaországgal”. A két ország eddig főként kulturális téren működött együtt — mondotta. A közeljövőben az együttműködést ki kell terjeszteni gazdasági és politikai térre is. Mauritius miniszterelnöke közölte, hogy az új kormány a jövő héten alakul meg, az augusztus 7-én megválasztott törvényhozó gyűlés pedig 22-én tartja meg első ülését.

FORT LAMY

Francois Tombalbaye, Csád Köztársaság elnöke a függetlenség kikiáltásának 7. évfordulójára alkalmasból rádióüzenetet intézett a nemzethez, s ebben emlékeztetett arra, hogy a kormány egyik fő célkitűzése fokozni az ipari erőfeszítéseket és beruházásokat, s stabilizálni a nyersanyagárakat. Az elnök hangsúlyozta, hogy az ország gazdaságának 95 százaléka idegen kézen van, s lezögezte, „a politikai függetlenség csak akkor lehet valóság, ha gazdasági függetlenségen alapszik”.

CONAKRY

A PAP hírügynökség tudósítása szerint Conakryban aláírták Guinea Köztársaság és a Lengyel Népköztársaság 1967—1968. évi kulturális és műszaki-tudományos együttműködési tervét.

NEW YORK

A Délnyugat-Afrika felszabadításáért küzdő nemzeti egysegront New York-i képviselői javasolták, hogy Lij Makonnen, Etiópia ál-

landó ENSZ-képviselőjét nevezzék ki az Egyesült Nemzetek délnyugat-afrikai biztosa.

U Thant ugyanis ideiglenesen Konstantin Sztavropuloszt (Görögország) nevezte ki ebbe a tisztségbe. Sztavropulosz az ENSZ jogügyi altitkára.

TOKIO

Szombaton Tokióba érkezett Abebe Retta, Etiópia kereskedelmi- és iparügyi minisztere. Az etióp államférfi — írja az Associated Press — a két ország kereskedelmi kapcsolatainak fejlesztéséről fog tárgyalni Szato japán miniszterelnökkel, Takeo Miki külügyminiszterrel és Nataro Kanno kereskedelem- és iparügyi miniszterrel.

ACCRA

Pénteken 7 és 20 év közötti váltakozó kényszermunkára ítélték a ghánai hadsereg kilenc altisztjét, mert részt vett az április 17-i államcsínykísérletben.

SANTO DOMINGO

Duvalier elnök rendszere növekvő gazdasági nehézségekkel küzd — hangsúlyozta a Santo Domingoba menekült haiti lakosok. Az ország költségvetése igen csekély, mindössze 28 millió dollárt tesz ki. Noha a kávé a fő jövedelmi forrás, több ültetvényt egyszerűen sorára hagytak. Egyébként a költségvetés mezőgazdasági előirányzatai a katonai költségeknek csupán egyharmadát teszik ki. Duvalier elnök nemrégiben — hatalmas költséggel — idegen zsoldosokat alkalmazott.

A haiti menekültek elmondották, hogy a hatóságok a kereskedők zsarolásával próbálnak pénzre szert tenni. Azok a kereskedők, akik nem hajlandók „önként” segíteni a kormányt, fekete listára, sőt gyakran börtönbe kerülnek.